

ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

14 березня 2024 р.

УНІВЕРСИТЕТ
Короля Данила

Івано-Франківськ – 2024 р.

УДК 81'25:80(082)

Філологічні студії та перекладознавчий дискурс (м. Івано-Франківськ, 14 березня 2024 року). Івано-Франківськ : Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2024. 281 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою ЗВО «Університет Короля Данила» (протокол № 8 від 28.03.2024 р.).

У збірнику опубліковано матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Філологічні студії та перекладознавчий дискурс» (14 березня 2024 року).

Усі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції покликання на джерела є обов'язковими.

Олександр ЛАДА, КОУЧИНГ ТА ТЬЮТОРИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	135
Ольга ПЕТРІВ, СУЧАСНИЙ УРОК УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК МЕТОДИЧНА СИСТЕМА.....	138
Інна САХНЕВИЧ, ТЕСТУВАННЯ ЛЕКСИКИ ЯК ОДНА З ЕФЕКТИВНИХ ТЕХНІК ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	141
Наталія СОЛОШЕНКО-ЗАДНІПРОВСЬКА, ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ МЕДІАРЕСУРСІВ	144
Наталія ТКАЧУК, АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО: ЕФЕКТИВНІСТЬ «СИРОГО» ВАРІАНТУ В ПІДГОТОВЦІ ДИПЛОМНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ З ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	148
Віктор ЧЕТВЕРИК, ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ КОРПУСІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	150
Володимир ЯСЛИК, ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ- ФІЛОЛОГІВ	154
Iryna KARACH, METHODS OF TEACHING IN A CULTURALLY DIVERSE COMMUNITY	157
Наталія ГАСЮК, РОЛЬ ДІАЛОГУ В УДОСКОНАЛЕННІ НАВИЧОК АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ	159
Tetiana DUDYSHYN, GAMIFICATION IN THE ENGLISH CLASSROOM: ENHANCING STUDENT ENGAGEMENT AND LANGUAGE ACQUISITION.....	163
Аліна ДУШКЕВИЧ, ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ПОСЛІДОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ	166

Наталія СОЛОШЕНКО-ЗАДНІПРОВСЬКА,
*кандидатка філологічних наук, доцентка,
доцентка кафедри теорії і практики англійської мови,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна*

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ МЕДІАРЕСУРСІВ

Знання іноземної мови в сучасному світі – запорука успіху для фахівців усіх напрямів та галузей, головна умова конкурентоспроможності на ринку праці та побудови вдалої кар'єри, функціонування в полікультурному та багатомовному суспільстві. Опанування та знання іноземної мови надає змогу посилювати професійні, культурні та освітні контакти, брати участь у міжнародній академічній мобільності, обмінюватися досвідом та бути частиною міжнародних команд. Проте, на жаль, доволі часто для здобувачів непрофільних мовних напрямів характерним є невисокий рівень володіння іноземною мовою, який виявляється недостатнім для реалізації успішної комунікації з носіями мови. Методичні та наукові джерела вказують, що це може бути спричинено низкою чинників, проте одним з основних може бути низька мотивація здобувачів до опанування мови, навіть незважаючи на розуміння важливості та необхідності знання іноземної мови.

Низка спеціалізованих джерел у галузі освіти, методики, педагогіки та психології наголошує, що *мотивація* є базовим та ключовим складником ефективності навчально-виховної діяльності. Вона визначає, наскільки ефективно здобувач здійснює навчання та розвиток своїх навичок. У презентованій роботі під мотивацією розуміється комплекс та система психологічних чинників, які впливають на поведінку та активність особистості; як важливий елемент, що формується на основі її власних переконань, цінностей та потреб, та спонукає до певних дій [1]. Мотивація визначає ефективність реалізації та залученості здобувачів до навчального процесу, готовність до подолання труднощів тощо. Розуміння цих особливостей допомагає викладачам проєктувати ефективні методи та стратегії навчання, спрямовані на підвищення зацікавленості здобувачів у процесі навчання.

У психологічній літературі розрізняють мотивації: внутрішню та зовнішню. Так, внутрішня мотивація ґрунтується на власних цінностях, інтересах, бажаннях тощо, що притаманні конкретній особистості, тоді як зовнішня – базується на зовнішніх чинниках та стимулах. Отож, мотивація – важливий чинник досягнення успіху та ефективності в навчальній діяльності, який визначає активність та наполегливість здобувачів, результативність їхнього навчання. У широкому розумінні мотивація розуміється як цілеспрямоване спонукання суб'єкта діяльності до тих чи тих усвідомлених дій або

стимулювання до виконання низки тих чи тих завдань [1].

Зазначимо, що внутрішня мотивація не залежить від зовнішніх чинників (наприклад, оцінка, сертифікат тощо), а скоріш пов'язана із самим об'єктом діяльності. Так, наприклад, у контексті опанування іноземної мови здобувачу подобається сам процес вивчення мови, тому що така діяльність викликає зацікавленість, спонукає до проявлення інтелектуальної активності. Хоча зовнішні стимули, такі як престиж, прагнення самоствердження та бажання здобути високий бал, можуть підвищувати рівень внутрішньої мотивації, вони не мають прямого впливу на зміст чи процес тієї чи тієї діяльності. Зовнішня мотивація спрямовує на досягнення кінцевого результату навчання, тоді як внутрішня мотивація акцентується на самому процесі навчання; загалом зовнішня мотивація сприяє збільшенню обсягу виконаної роботи, тоді як внутрішня мотивація – підвищенню якості цієї роботи. Для досягнення більш ефективного результату важливим є поєднання зовнішньої та внутрішньої мотивації, проте науковці зазначають, що, на жаль, здебільшого серед здобувачів непрофільної галузі панівною є зовнішня мотивація, яка ґрунтується на чинниках, які часто сприймаються як негативні (страх відрахування або низької оцінки, пасивне навчання тощо).

У процесі анкетування та особистого спілкування зі здобувачами щодо цілей та мотивів вивчення іноземної мови можна вирізнити позиції, що спричинюють зниження або брак інтересу / мотивації до такого виду навчальної діяльності. Здебільшого, це однотипність та монотонність процесу навчання, нецікавий навчальний матеріал, базові види роботи, орієнтовані на опрацювання теоретичного матеріалу, а не розвиток практичних навичок та умінь. Водночас велика кількість здобувачів має бажання опанувати іноземну мову (на рівні достатньому для задовільної комунікації) та усвідомлюють ті чи ті труднощі, які можуть виникнути під час цього.

Саме тому для створення ефективного та мотивуючого навчального середовища сучасному викладачеві необхідно формувати на заняттях позитивну психологічну атмосферу та настрій, добирати цікаві навчальні матеріали та сприяти реалізації навчальних та комунікативних ситуацій, які будуть стимулювати здобувачів доєднатися до навчальної діяльності, викликати зацікавленість змістом навчальних матеріалів / темою, заохочувати до подальшого розвитку своїх навичок.

Отож, спираючись на аналіз низки методичних праць та власного практичного досвіду роботи зі здобувачами, можна зробити висновок, що одним з інструментів підвищення мотивації є активна імплементація мультимедійних автентичних матеріалів до навчальної діяльності [5]. Це зумовлено декількома чинниками, зокрема широкий спектр таких матеріалів дає змогу добирати навчальний контент з огляду на особисті та професійно-орієнтовані інтереси здобувачів (чи академічної групи). Зараз завдяки мережі інтернет у освітян є безліч можливостей для добору необхідних як цифрових інструментів [2, с. 297], так і матеріалів та ресурсів як серед спеціально розроблених для вивчення іноземної мови, так і таких, що можуть бути адаптовані для таких цілей [4, с. 420].

Так, зокрема, використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів професійного спрямування може стати стимулом для здобувачів, оскільки вони можуть бути зацікавлені саме в змістовій частині таких матеріалів. За такого підходу іноземна мова стає своєрідним інструментом для отримання інформації, а здобувачі розуміють, для чого вони вивчають мову, її практичну значущість. Найбільш ефективним варіантом буде використання автентичних відеоматеріалів, оскільки для сприйняття інформації вони залучають кілька каналів (аудіальний та візуальний), а також сприяють формуванню мовної інтуїції, коли звукова інформація супроводжується відповідними зображеннями.

При використанні таких матеріалів можна дотримуватися традиційного підходу, який включає три етапи: підготовка до перегляду або прослуховування, сам процес перегляду або прослуховування та після нього [4, с. 228]. Для опрацювання таких матеріалів можна розробити та пропонувати здобувачам різноманітні типи вправ та завдань, наприклад: обговорення назви відео; відповіді на питання щодо змісту матеріалів; монологічний виступ або обговорення тем та проблем, які представлені в матеріалах; написання рецензії до відеофрагмента з використанням лексичних одиниць, які представлені в матеріалах; формування питань до відео або його фрагмента; заповнення пропусків у реченнях із використанням лексичних одиниць із відео; вправи «True or False» для перевірки розуміння контенту.

Автентичні матеріали можуть суттєво сприяти мотивації до вивчення іноземної мови, оскільки відображають реальну мову, що допомагає здобувачам у розумінні того, як насправді звучить мовлення, а це, зі свого боку, покращує їхню здатність розуміти її в різних контекстах. Додатковою перевагою буде своєрідне культурне занурення, коли автентичні матеріали надають можливість «зануритися» в культуру країни, мова якої вивчається. Це допомагає здобувачам краще розуміти традиції, звичаї, цінності та суспільні норми, що також може бути потужним джерелом мотивації. Такі аспекти використання автентичних матеріалів сприяють створенню штучного автентичного середовища. Також, як було вже зазначено, доречно дібрані матеріали з урахування інтересів здобувачів значно цікавіші, ніж навчальні підручники або матеріали, створені спеціально для вивчення мови. Вони можуть містити реальні ситуації, культурні аспекти та різноманітні погляди, що робить процес вивчення більш цікавим та професійно орієнтованим. Загалом такі матеріали допомагають розвивати різноманітні мовні навички, такі як розуміння мовлення на слух, говоріння, читання та письмо. Це робить навчання більш ефективним та дає змогу здобувачам спостерігати свій прогрес на практиці, що безумовно мотивує їх до подальших здобутків.

Отже, мотивація відіграє ключову роль у процесі вивчення іноземної мови. Використання автентичних матеріалів має значний вплив на підвищення мотивації здобувачів до вивчення мови, зокрема, вони стимулюють інтерес як у професійному, так і в особистому контексті. Відтак аудіо- та відеофрагменти допомагають розвивати важливі навички та уміння для мовної комунікації.

Список використаних джерел:

1. Бойко Л. Підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови при навчанні онлайн. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2022. Вип. 207. С. 104–108. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-104-108> (дата звернення: 03.03.2024).
2. Веретюк Т. Цифровізація в підготовці іноземних здобувачів (в курсі «Українська мова як іноземна»): огляд інструментів. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молод. вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка*. Дрогобич : Гельветика, 2023. Вип. 70, т. 1. С. 296–303. URI <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/13995> (дата звернення: 28.02.2024).
3. Солошенко-Задніпровська Н. Навчання студентів немовних галузей усним публічним промовама наукової тематики. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених*. 2021. Вип. 41, т. 3. С. 224–231. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-3-33> (дата звернення: 03.03.2024).
4. Четверик В. Роль цифрових технологій у самостійному вивченні іноземної мови: переваги та недоліки. *Інформаційні технології в освіті та науці* : зб. наук. пр. III Міжнар. наук.-практ. конф. Мелітополь ; Запоріжжя : ФОП Однорог Т.В., 2023. Вип. 13. С. 419–424. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/11667> (дата звернення: 05.03.2024).
5. Chetveryk V. Multimedia Resources in Foreign Language Learning for Intercultural Competence Development. *Learning & Teaching: after War and during Peace*. Kharkiv, 2023. P. 36–37. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/13255> (дата звернення: 03.03.2024).